



## TÜRK TORAKS DERNEĞİ

### TÜRK TORAKS DERNEĞİ SOLUNUM SİSTEMİ ENFEKSİYONLARI ÇALIŞMA GRUBU MRNA AŞILARI YAN ETKİLERİ İLE İLGİLİ AÇIKLAMASI

Aralık 2019 tarihinden itibaren tüm dünyada çok ciddi bir sağlık sorunu oluşturan COVID-19 pandemisinde bugüne dek yaklaşık 768 milyon doğrulanmış vaka bildirilmiştir. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) verilerine göre 14 Haziran 2023 itibarıyla dünyada yaklaşık 7 milyon (6.943.390) ölüme neden olmuştur (1). Ülkemizde de Sağlık Bakanlığı verilerine göre COVID-19 nedeniyle 100 bin üzerinde ölüm bildirilmiştir (2).

COVID-19'a karşı geliştirilen aşılarda vücudun bağışıklık sistemini, insanların SARS-CoV-2 virüsü ile enfekte olmasını önlemek veya enfekte olurlarsa ciddi/ölümcül durumları önleyebilmek için hazırlanmaktadır. Haziran 2023 tarihine dek dünyada toplam 13.396.701.847 doz aşı yapılmıştır (1).

Tüm dünyada yaygın olarak uygulanan mRNA aşılardan biri de ülkemizde uygulanan BioNTech/Pfizer aşısıdır. BioNTech/Pfizer aşılama ile hem erken dönem hem de 6. ay sonuçlarına bakıldığında etkinlik bir miktar azalmakla birlikte güvenli olduğu saptanmıştır. Aşılamadan ortalama 2 ay sonra gözlemlenen güvenlik profili, aşılamadan 6 ay sonra da doğrulanmış ve hiçbir ciddi yan etki kaydedilmemiştir (3, 4). Son dönemde yapılan araştırmalara göre, BioNTech/Pfizer aşısı, belirtili COVID-19'a yakalanma olasılığını plaseboya göre %98, ciddi-kritik hastalığı %95.7 azaltmaktadır (5). Ciddi yan etki oranlarının düşük olduğu saptanmıştır.

Aşı ile ilişkili en sık görülen yan etkiler, aşı uygulanan bölgede ağrı, kızarıklık, şişlik gibi hafif ve geçici yan etkilerdir. Ayrıca yorgunluk, baş ağrısı, ateş, titreme, kas/eklem ağrısı, kusma, ishal gibi yan etkiler de görülebilir. mRNA bazlı COVID-19 aşılamanın (Pfizer-BioNTech ve Moderna) ardından bildiren en önemli ciddi yan etkiler arasında miyokardit (kalp kası iltihabı) sayılmakta olup bu ciddi yan etkinin daha çok genç, erişkin erkeklerde görüldüğü bilinmektedir (6). Bağışıklama Uygulamaları Danışma Komitesince, COVID-19 aşılamasından sonra “yarar-risk analizleri” gözden geçirilmiş ve aşının faydalarının, nadir görülen ciddi yan etkilere ilişkin risklerden ağır bastığı sonucuna varılmıştır (7).

Türk Toraks Derneği olarak, hala hastalık ve ölümlerin devam ettiği COVID-19 salgını ile mücadelede, aşılamanın en güçlü yöntem olduğunu ve önemini azaltacak hiç bir veri olmadığını kamuoyuna önemle bildiririz.

**Türk Toraks Derneği**

## Kaynaklar:

1. <https://covid19.who.int/>
2. [covid19.saglik.gov.tr](https://covid19.saglik.gov.tr)
3. Polack FP, Thomas SJ, Kitchin N, et al; C4591001 Clinical Trial Group. Safety and Efficacy of the BNT162b2 mRNA Covid-19 Vaccine. *N Engl J Med.* 2020 Dec 31;383(27):2603-2615. doi: 10.1056/NEJMoa2034577. Epub 2020 Dec 10. PMID: 33301246; PMCID: PMC7745181.
4. Thomas SJ, Moreira ED Jr, Kitchin N, et al; C4591001 Clinical Trial Group. Safety and Efficacy of the BNT162b2 mRNA Covid-19 Vaccine through 6 Months. *N Engl J Med.* 2021 Nov 4;385(19):1761-1773. doi: 10.1056/NEJMoa2110345. Epub 2021 Sep 15. PMID: 34525277; PMCID: PMC8461570.
5. Graña C, Ghosn L, Evrenoglou T, Jarde A, Minozzi S, Bergman H et al. Efficacy and safety of COVID-19 vaccines (Review). *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2022, Issue 12. Art. No.: CD015477
6. Marschner CA, Shaw KE, Tijmes FS, Fronza M, Khullar S et al. Myocarditis Following COVID-19 Vaccination. *Cardiol Clin* 40 (2022) 375–388
7. Rosenblum HG, Hadler SC, Moulia D, Shimabukuro TT, Su JR; Tepper NK et al. Use of COVID-19 Vaccines After Reports of Adverse Events Among Adult Recipients of Janssen (Johnson & Johnson) and mRNA COVID-19 Vaccines (Pfizer-BioNTech and Moderna): Update from the Advisory Committee on Immunization Practices. *MMWR* / August 13, 2021 / Vol. 70 / No. 32